

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 19 maja 2021 r.,

sprawy **P. K.**

skazanego z art. 278 § 5 k.k. i art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 7 października 2020 r., sygn. akt V Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w M.

z dnia 6 lutego 2020 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego P.K. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata T. S. – Kancelaria Adwokacka w P. – 442,80 (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), zawierające 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji z urzędu.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w M. wyrokiem z dnia 6 lutego 2020 r., uznał P.K. za winnego, tego że w dniu 30 kwietnia 2018 r. w M. woj. (...) zabrał w celu przywłaszczenia z torebki pozostawionej przez E. K. w pomieszczeniu biurowym marketu I. portfel z

zawartością dowodu osobistego o NR (...) i karty bankomatowej banku (...) wystawionych na nazwisko E.K., przy czym przestępstwa tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. przestępstwa z art. 278 § 5 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 37a k.k. skazał go na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie. Na poczet orzeczonej wobec oskarżonego kary, na podstawie art. 63 § 1 k.k., Sąd zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w okresie od dnia 30 kwietnia 2018 r. godz. 16.00 do dnia 1 maja 2018 r. godz. 10.20.

Zaskarżając apelacją na niekorzyść oskarżonego rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w zakresie kary, prokurator Prokuratury Rejonowej w M. zarzucił „rażącą niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary polegającą na wymierzeniu mu zamiast kary pozbawienia wolności kary ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie w sytuacji, gdy znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu zabronionego przypisanego oskarżonemu, stopień jego zawinienia a w szczególności jego uprzednia karalność za przestępstwo podobne oraz wzgląd na cele zapobiegawcze i wychowawcze jakie kara powinna osiągnąć w stosunku do skazanego oraz w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa uzasadniają wymierzenie kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.” Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary roku pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu wywiedzionej apelacji, Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 7 października 2020 r., sygn. akt V Ka (...), zmienił orzeczenie Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że w miejsce orzeczonej kary ograniczenia wolności na podstawie art. 278 § 5 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Z orzeczeniem Sądu odwoławczego nie zgodził się obrońca skazanego, który we wniesionej kasacji, zaskarżając wyrok w zakresie rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności, zarzucił „rażącą obrazę prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku przez naruszenie art. 4 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. i wymierzenie surowszej kary względem oskarżonego z naruszeniem zasady obiektywizmu polegającym na nie rozważeniu wszelkich okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, co w konsekwencji doprowadziło do dowolnej oceny materiału dowodowego.” Zdaniem obrońcy podniesione uchybienie winno skutkować uchyleniem wyroku Sądu drugiej instancji i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi w postępowaniu odwoławczym.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o pozostawienie jej bez rozpoznania jako niespełniającej warunków z przepisu art. 530 § 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wbrew stanowisku wyrażonemu w odpowiedzi na kasację, nadzwyczajny środek zaskarżenia wywiedziony przez obrońcę skazanego jest dopuszczalny, ponieważ formułuje zarzut rażącej obrazę prawa procesowego w postępowaniu odwoławczym, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Kasację tę należy jednak ocenić jako oczywiście bezzasadną w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Przypomnieć trzeba, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia i może zostać wniesiona, zgodnie z brzmieniem art. 523 § 1 k.p.k., tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Skierowana jest ona przeciwko orzeczeniu sądu odwoławczego, a postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, którego celem jest powtórna kontrola odwoławcza, dlatego też w toku tego postępowania, z założenia, nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd odwoławczy rozpoznał zarzut podniesiony w apelacji prokuratora stosownie do

wymagań wynikających z art. 433 § 2 k.p.k. i swoje stanowisko w tej mierze uzasadnił zgodnie z treścią art. 457 § 3 k.p.k.

Uzasadniając swoje stanowisko Sąd drugiej instancji zauważył, że orzeczone wcześniej kary, w tym pozbawienia wolności nie wywołały pożądanego efektu prewencyjnego, stąd trudno uznać, aby kara łagodniejszego rodzaju taki efekt odniosła. Fakt podjęcia leczenia odwykowego, prowadzenia ustabilizowanego trybu życia, tj. pobytu w hostelu dla osób uzależnionych od alkoholu, gdzie uczęszcza na terapię odwykową, trudno uznać, zdaniem Sądu, za okoliczności uzasadniające twierdzenie, że orzeczona kara ograniczenia wolności w wymiarze 6 miesięcy będzie wystarczająca dla osiągnięcia celów prewencji indywidualnej i ogólnej. P.K. mimo wielokrotnej karalności (Sąd zakwalifikował działanie skazanego w warunkach recydywy z art. 64 § 1 k.k.; skazany był 19 razy karany za popełnienie przestępstw, wydano wobec niego 5 wyroków łącznych, 15 spośród tych skazań dotyczyło przestępstw przeciwko mieniu), popełnił kolejne przestępstwo umyślne i w tym kontekście trudno uznać, aby kara ograniczenia wolności spełniła swoje cele. Jak podniósł Sąd „(...) fakt podjętej przez oskarżonego walki z nałogiem, pobyt w ośrodku odwykowym i kontynuowanie terapii świadczy o pozytywnych zmianach zachodzących w jego życiu i winno to mieć wpływ na wymiar orzeczonej kary, jednak nie jest to wystarczające, aby orzec karę łagodniejszego rodzaju w postaci kary ograniczenia wolności w wymiarze 6 miesięcy, niż przewiduje to ustawowe zagrożenie określone treścią art. 278 § 1 i 5 k.k.”

Podniesione przez skarżącego okoliczności co do stanu zdrowia skazanego nie były przedmiotem zarzutu apelacyjnego i nie były na żadnym etapie postępowania karnego kwestionowane. Ze sporządzonej przez biegłych opinii, datowanej na dzień 9 września 2019 r., do której odwołuje się także obrońca skazanego, wynika, iż w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu zarówno zdolność do rozpoznania znaczenia czynu, jak i zdolność do pokierowania swoim postępowaniem nie była zaburzona w rozumieniu art. 31 § 1 czy art. 31 § 2 k.k. Biegli mieli wgląd do dokumentacji medycznej skazanego, jak również mieli z nim kontakt osobisty. Zgodnie rozpoznali u P. K. nie tylko chorobę psychiczną pod postacią zaburzeń afektywnych dwubiegunowych, obecnie remisja (bez objawów

chorobowych), ale także cechy osobowości dyssocjalnej oraz zespół uzależnienia spowodowany używaniem kilku substancji. Załączony zaś do kasacji dokument w postaci opinii psychologa z dnia 18 sierpnia 2020 r. został przez Sąd odwoławczy ujawniony i zaliczony w poczet materiału dowodowego na etapie postępowania odwoławczego (k.367/tom II w związku z k. 315). Sąd odwoławczy nie zanegował stanowiska Sądu pierwszej instancji co do chęci pozytywnej zmiany skazanego, o czym dowodzi jego pobyt na oddziale terapii uzależnienia od substancji psychotropowych. W tych okolicznościach nie sposób zasadnie wywodzić, że postępowanie odwoławcze zostało przeprowadzone w wadliwy sposób. Natomiast ewentualne twierdzenie, że pomimo powyższych okoliczności, związanych głównie ze stanem zdrowia skazanego, wymierzona kara jest rażąco niesprawiedliwa, nie może stanowić podstawy kasacyjnej, ponieważ, jak słusznie zauważono w odpowiedzi na kasację, ten nadzwyczajny środek zaskarżenia nie może być oparty na samoistnym zarzucie rażącej niewspółmierności kary.

Kierując się powyższym orzeczono, jak na wstępie.